

Список використаних джерел:

1. Ярошенко В.В. Развитие профессионального творчества государственных служащих средствами акмеологических технологий: дис. – 2007. – С. 13-14.
2. Режим доступу: http://yurist-online.com/ukr/uslugi/yuristam/literatura/chiv_pravo/098.php.
3. Пізнання і творчість: Режим доступу: <https://daviscountydaycare.com/pznannya-yak-vdobrazhennya-djsnost/38-pznannya--tvorchst.html>.
4. Підпригора О.А. Цивільне право: підручник для студентів юридичних вузів та факультетів. – К.: Вентурі., 1997. – С. 419.
5. Закон України «Про авторське право і суміжні права»: Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/3792-12/print>.

Степенко А.В.

студент,

ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК»

**ПРОБЛЕМАТИКА ФОРМУВАННЯ ВИЩОГО СУДУ
З ПИТАНЬ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ**

Одним з позитивних моментів судової реформи, яка провадилась на теренах України в останні роки, є створення Вищого суду інтелектуальної власності, що відбулось після видання Президентом України Указу «Про утворення Вищого суду з питань інтелектуальної власності» (далі ВСПІВ) з місцезнаходженням у місті Києві [3]. Утворення ВСПІВ як одного з вищих спеціалізованих судів передбачено новою редакцією Закону України «Про судоустрій і статус суддів» [2], що була прийнята після внесення змін 02 червня 2016 року до Конституції України в частині правосуддя [1].

Пашковська Т. слушно відмічає, що спеціалізовані суди з інтелектуальної власності успішно функціонують, зокрема, у Німеччині, Австрії, Швейцарії, Великобританії тощо. Це позитивно вплинуло на якість та строки розгляду справ такої категорії у згаданих країнах [5].

Утворення ВСПІВ однозначно має ряд позитивних моментів. Зокрема, це забезпечить ефективний та більш швидкий розгляд справ з інтелектуальної власності, незважаючи на наявність спеціалізації у господарських судах, а також це сприятиме застосуванню однакової судової практики вирішення спорів з питань інтелектуальної власності. Адже сьогодні справи з інтелектуальної власності розглядаються судами різних юрисдикцій, що призводить до різного застосування одних і тих

самих норм законодавства, тобто породжує різну судову практику. Крім того, судді, незважаючи на введення спеціалізації у справах інтелектуальної власності, перевантажені розглядом справ, які не мають відношення до даної сфери, що призводить до зтяжнього розгляду таких справ – від двох до п'яти років. Так, Канарик Ю. С. наводить наступні приклади: Патентний суд Великобританії, як правило, розглядає подібні справи за 12-14 місяців, Федеральний Патентний Суд Швейцарії та Суд з інтелектуальних прав Російської Федерації – за 12 місяців, Федеральний патентний суд Німеччини – максимум за 18 місяців [4, с. 68]. В свою чергу створення ВСПВ призведе до побудови більш ефективної системи захисту прав інтелектуальної власності з врахуванням міжнародних стандартів, що є вагомим кроком для розвитку української економіки до покращить інвестиційну привабливість України.

Згідно ч. 4 ст. 3 проекту ГПК, ВСПВ розглядатиме справи, які віднесені до його компетенції, у порядку, передбаченому ГПК. Відкритий перелік таких спорів, які належать до компетенції ВСПВ, містить ч. 2 ст. 21 проекту ГПК. Із зазначеної норми слідує, що цей судовий орган розглядатиме спори з питань інтелектуальної власності, у яких стороною є Державна служба з інтелектуальної власності, а також спори за участю фізичних та юридичних осіб, незалежно від того, мають вона статус суб'єктів господарювання, чи ні.

Разом з тим існує ряд проблем, що виникають при створення ВСПВ.

По-перше, що стосується підсудності, яка суттєво обмежить доступ фізичних осіб до правосуддя у цій категорії справ. Адже якщо раніше справи з питань інтелектуальної власності могли розглядатись усіма господарськими, районними та апеляційними сулами, то з дня функціонування ВСПВ усі справи про інтелектуальну власність розглядатимуться у вказаному суді в місті Київ. Крім того, поза підсудністю залишаються справи щодо порушення прав на об'єкт прав а інтелектуальної власності (ст. 51-2 Кодексу України про адміністративні правопорушення) та злочини у сфері інтелектуальної власності, передбачені ст. 176 та ст. 177 Кримінального кодексу України.

По-друге, це його інстанційність. Не дивлячись на свою назву – Вищий суд, ВСПВ залишатиметься судом першої інстанції для розгляду справ з питань інтелектуальної власності, а в апеляційному порядку його рішення будуть переглядатися Апеляційною палатою, яка буде створена в рамках цього ж суду. Тобто ВСПВ одночасно буде і судом першої, і апеляційної інстанції, а в касаційному порядку справи з інтелектуальної власності переглядатимуться палатою із захисту прав інтелектуальної

власності Верховного Суду України. Тобто остаточну судову практику у справах інтелектуальної власності формуватиме не ВСПВ, а Верховний Суд України.

По-третє, залишається невирішеним питання ведення процесу. Незрозуміло яким саме процесуальним кодексом повинен керуватись ВСПВ при розгляді справ відповідної категорії. Закон України «Про судоустрій та статус суддів», ні діючі процесуальні кодекси не надають відповіді, яким саме процесуальним кодексом має керуватись ВСПВ, і чи взагалі передбачено керування будь-яким процесуальним кодексом. Чи має бути створений та запроваджений окремий «Кодекс інтелектуальної власності» / «Процесуальний кодекс з розгляду справ інтелектуальної власності»? При цьому з оприлюднених проектів процесуальних кодексів слідує, що ВСПВ у своїй діяльності керуватиметься господарським процесуальним законодавством, оскільки відповідні норми містяться саме у проекті ГПК. Проект ЦПК при цьому не містить жодних вказівок про можливість розгляду справ з інтелектуальної власності у порядку цивільного судочинства.

По-четверте, законом не визначено процедури та строки передачі до ВСПВ тих судових справ, які на сьогодні перебувають на розгляді у господарських та адміністративних судах.

По-п'яте, разом із таким позитивом, як підвищення рівня професійності складу суду (оскільки згідно із Законом України «Про судоустрій і статус суддів» суддями ВСПВ можуть бути лише особи, які мають досвід професійної діяльності представника у справах інтелектуальної власності (патентного повіреного), зі стажем на посаді судді, адвоката [2]), існує й недолік – зменшені вимоги до суддів ВСПВ у порівнянні із суддями апеляційних інстанцій.

З метою усунення зазначених недоліків, слід погодитися з Саніним Б. у тому, що слід створити єдину робочу групу для вивчення питання доцільності запровадження ВСПВ, розроблення змін до Закону України «Про судоустрій і статус суддів», долучити до такої групи діючих суддів та спростити й уніфікувати положення щодо визначення юрисдикцій (в тому числі процесуальні кодекси) [6].

В будь-якому випадку після початку роботи Вищого суду з питань інтелектуальної власності виникне багато питань, в тому числі й щодо його повноважень, проте в будь-якому разі наявність спеціалізованого суду в цій сфері – вагомий крок України до належного захисту прав інтелектуальної власності.

Список використаних джерел:

1. Конституція України: Закон від 26.08.1996 року № 254к/96-ВР // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1996, № 30, ст. 141.
2. Про судоустрій і статус суддів: Закон від 02.06.2016 року № 1402-VIII // Відомості Верховної Ради (ВВР), 2016, № 31, ст. 545.
3. Про утворення Вищого суду з питань інтелектуальної власності: Указ Президента України № 299/2017 від 29.09.2017 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/299/2017/card2#Card>.
4. Канарик Ю. С. Актуальні питання створення вищого суду з питань інтелектуальної власності / Ю. С. Канарик, В. О. Петлюк // Юриличний науковий електронний журнал. – 2017. – № 5. – С. 67-69.
5. Пашковська Т. Вищий «інтелектуальний» суд: на фінішній прямій / Т. Пашковська [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://yur-gazeta.com/publications/actual/vishchiy-intelektualniy-sud-na-finishniy-pryamiy.html>
6. Санін Б. Створення Вищого суду з питань інтелектуальної власності: питання, які залишаються без відповіді / Б. Санін [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [file:///D:/Downloads/%D0%A1%D0%B0%BD%D1%96%D0%BD_%D0%A1%D1%82%D0%B2%D0%BE%D1%80%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%92%D0%B8%D1%89%D0%BE%D0%B3%D0%BE%20%D1%81%D1%83%D0%B4%D1%83%20%D0%B7%20%D0%BF%D0%B8%D1%82%D0%B0%D0%BD%D1%8C%20%D1%96%D0%BD%D1%82%D0%B5%D0%BB%D0%B5%D0%BA%D1%82%D1%83%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%BE%D1%97%20%D0%B2%D0%BB%D0%B0%D1%81%D0%BD%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%96%20\(1\).pdf](file:///D:/Downloads/%D0%A1%D0%B0%BD%D1%96%D0%BD_%D0%A1%D1%82%D0%B2%D0%BE%D1%80%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%92%D0%B8%D1%89%D0%BE%D0%B3%D0%BE%20%D1%81%D1%83%D0%B4%D1%83%20%D0%B7%20%D0%BF%D0%B8%D1%82%D0%B0%D0%BD%D1%8C%20%D1%96%D0%BD%D1%82%D0%B5%D0%BB%D0%B5%D0%BA%D1%82%D1%83%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%BE%D1%97%20%D0%B2%D0%BB%D0%B0%D1%81%D0%BD%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%96%20(1).pdf).